

Vergaderjaar 2020–2021

28 807

Vogelpest (Aviaire influenza)

Nr. 238

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 augustus 2021

In mijn brief van 5 juli jl. (Kamerstukken 28 807 en 28 286, nr. 237) informeerde ik uw Kamer over de situatie rondom hoogpathogene vogelgriep (HPAI) en het intrekken van de ophokplicht in Nederland. Deze plicht is sindsdien opgeheven in heel Nederland. In dezelfde brief heb ik ook aangegeven dat ik de situatie nauwlettend volg en de deskundigengroep om een risicobeoordeling zou vragen indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Op 24 augustus is vogelgriep vastgesteld bij verschillende eenden en zwanen op een houderij in Heeten. Naar aanleiding hiervan heb ik de deskundigengroep dierziekten opnieuw gevraagd om een risicobeoordeling van de huidige situatie. In deze brief informeer ik uw Kamer over de huidige situatie in Nederland en Europa, de vogelgriepbesmetting in Heeten, de risicoanalyse van de deskundigen en mijn voorgenomen beleid.

Hoogpathogene vogelgriep in Nederland en Europa

In de maand juli zijn er geen nieuwe besmettingen met hoogpathogene vogelgriep (HPAI) geconstateerd in wilde of gehouden vogels. Sinds begin augustus zijn er echter weer nieuwe besmettingen aangetoond. Zo zijn er op 12 en 16 augustus besmettingen vastgesteld bij wilde eenden in Bunschoten. Ook op een inrichting in Eemdijk is HPAI vastgesteld bij een gans. En meest recent de besmetting bij een houderij in Heeten.

Op maandagochtend 23 augustus ontving de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) een melding van een klinische vogelgriep verdenking bij een locatie in Heeten in de provincie Overijssel, waarbij in eerste instantie gemeld werd dat er 650 eenden aanwezig zouden zijn. Het specialistenteam van de NVWA heeft de houderij 's middags bezocht. Bij inspectie bleek er een veelvoud aan verschillende soorten sierwatervogels en kippen op de houderij aanwezig te zijn. In totaal ging het om ongeveer 1400 verschillende vogels van in totaal 39 verschillende soorten. Bij verschillende eenden en zwanen op de houderij was uitval en er waren

klinische verschijnselen die passen bij een besmetting met HPAI. Bij de inspectie heeft de NVWA monsters genomen die naar Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) zijn gestuurd voor onderzoek op de aanwezigheid van vogelgriepvirus. De uitslag volgde in de nacht van maandag 23 augustus op dinsdag 24 augustus en was positief voor vogelgriep serotype H5. Naar aanleiding van deze besmetting zijn de gebruikelijke Europese en nationale maatregelen getroffen. Dat betekent dat de dieren op de houderij zijn geruimd en dat er in een straal van 3 en 10 kilometer rondom de besmette houderij extra maatregelen zijn getroffen zoals onder andere een vervoersverbod voor dieren en dierlijke producten.

Ook in overige delen van Europa zijn gedurende de hele zomer af en toe wilde vogels gevonden met HPAI van het type H5. Daaruit kan worden geconcludeerd dat het vogelgriepvirus gedurende de zomer waarschijnlijk aanwezig is gebleven in de wilde vogelpopulatie in Europa.

Deskundigengroep dierziekten

Op 24 augustus heeft de deskundigengroep dierziekten de situatie opnieuw geanalyseerd en de kans op besmetting van een pluimveebedrijf, gegeven de huidige situatie, beoordeeld. Daarbij heb ik de deskundigen gevraagd om in te schatten hoe het vogelgriepvirus in de wilde vogels zich verder zal ontwikkelen in de komende maanden.

De deskundigen concluderen dat het risico op dit moment niet gewijzigd is ten opzichte van de laatste beoordeling op 5 juli 2021. Daarbij geven ze aan dat het risico in de komende weken en maanden kan gaan toenemen gezien het feit dat de vogeltrek weer op gang komt. Met deze vogeltrek zullen er vanaf medio september vanuit andere landen (water)vogels naar Nederland komen. De deskundigen geven verder aan dat het HPAI-virus nog steeds in Nederland aanwezig is en dat de aankomst van nieuwe vogels kan zorgen voor een opleving van het virus in de wilde vogelpopulatie. Daartegenover staat dat er in de zomer van 2018 ook enkele besmette wilde vogels zijn aangetroffen, maar dat dit niet heeft geleid tot meer besmettingen op pluimveebedrijven in het daaropvolgende herfst- en winterseizoen.

Het verslag van de deskundigen is als bijlage toegevoegd aan deze brief¹.

Beleid

De deskundigen zien naar aanleiding van de nieuwe besmetting in Heeten geen reden om de risico-inschatting op dit moment te wijzigen. Ik zie daarom nu geen reden om, aanvullend op de gebruikelijke maatregelen op en rond besmette inrichting in Heeten, extra maatregelen zoals een regionale of landelijke ophokplicht te treffen. De huidige landelijke maatregelen, waaronder de aangescherpte meldplicht voor houders van pluimvee, afdekplicht voor strooisel voor eenden en een bezoekersverbod en registratieverplichting voor inrichtingen met commercieel gehouden vogels blijven in stand.

Ik zal met de verschillende betrokken partijen het vogeltrekseizoen scherp in de gaten houden en indien het nodig blijkt het beleid op een later moment aanscherpen. Op dit moment loopt de monitoring op dode wilde vogels en wordt de monitoring op levende wilde vogels opgestart om het vogelgriepvirus in Nederland in de gaten te houden. Het is van belang dat mensen alert zijn en blijven op het melden en insturen van doodgevonden

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

vogels. Voor meer informatie daarover verwijs ik naar de website van de NVWA.² Daarbij past wel het dringende advies om bij het insturen van vogels de juiste voorzorgsmaatregelen te nemen zoals het gebruik van persoonlijke beschermingsmaatregelen.

Samen met de sector blijven we alert en zetten we ons in om nieuwe uitbraken van vogelgriep zoveel mogelijk te voorkomen. Ik doe daarom nogmaals een beroep op alle houders in Nederland om passende hygiënemaatregelen in acht te blijven nemen. Zeker nu er kan worden geconcludeerd dat het virus circuleert onder de wilde vogels in Nederland blijft dit het belangrijkste middel om de kans op besmetting van gehouden pluimvee zo klein mogelijk te houden.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

² <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vogelgriep-preventie-en-bestrijding/vraag-en-antwoord/melden-dode-wilde-watervogels>